

samem stvarnem kazalu. Pri vsem tem se je število tiskanih strani knjige povečalo od 8. izdaje s 360 stranmi do sedanje 10./11. izdaje s 400 stranmi za 40 strani.

Vse slike iz 8. izdaje najdemo tudi v 10./11. izdaji, dodanih pa je precej fotografij kamenin in fosilov, ki so združene na sedmih tablah. Poleg tega je avtor sedaj dodal še pet izvirnih slik o legi kontinentov in polov v kambriju, silurju, devonu, triadi in kredi. Tako je število slik ostalo isto (70) s tem, da so nekatere iz 8. izdaje prenesene sedaj v table in tam še dopolnjene z drugimi slikami, pet pa je novih slik. Število vseh tabel (slikovnih in tekstovnih) je povečano od nekdanjih 58 na 84. Vse slike so skrbno izbrane in vsaka bistveno pripomore k razumevanju teksta. Nikakor ne moremo govoriti o navlaki slik, kar je pogosta napaka podobnih učbenikov.

Tabele s stratigrafskimi pregledi so v primeri z 8. izdajo skoraj za 100 % večje in popolnejše. Podatki za te preglednice so zbrani iz literature po letu 1970, kar je na samih tabelah dokumentirano. Posebno vrednost jim dajejo še radiometrične datacije, podatki paleomagnetnih meritev in različnih biocon določenih na podlagi makrofosilov, foraminifer, ostrakodov, nanoplanktona, konodontov in alg.

Tako je obseg knjige le nekoliko narastel kljub prizadevanjem avtorja, da bi čimbolj ohranil obseg prvotnega Brinkmannovega dela. Reči moramo, da se je kljub novostim, ki jih je K. Krömmelbein vnesel, to prizadevanje v veliki meri posrečilo. Obseg in koncept knjige sta še vedno ista, kot sta bila prvotno in s tem se je tudi ohranila didaktična vrednost učbenika, katerega visoka izdaja priča, da je upoštevan. O Brinkmannovih učbenikih lahko namreč trdimo, da obravnavajo snov izčrpno, lahko razumljivo in pregledno. Vse te kvalitete najdemo tudi v sedanji 10./11. izdaji. Samo en očitek bi imel. Kot pri mnogih učbenikih, tiskanih v zahodnih deželah, je tudi pri tem območje Dinariidov in Balkanskega polotoka precej zanemarjeno. Upajmo, da bo v bodočih izdajah deležno malo več pozornosti.

Mario Pleničar

R. Blaschke, G. Dittmann, P. Neumann-Mahlkau, I. Vowinkel: **Interpretation geologischer Karten**, Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart, 1977, 74 str., 78 slik, 9 cit. lit., format 21 × 21 cm. Kartonirano DM 15,80.

V uvodu podajajo avtorji, da so knjižico namenili študentom geologije, gradbeništva, geografije ter drugim, ki se ukvarjajo z branjem in interpretacijo geoloških kart. Zasnova publikacije je zahtevala, da so pri njeni pripravi sodelovali geologi in oblikovalci, ki so izhajali iz praktičnih primerov. Vsako poglavje spremljajo številne slike, ki prikazujejo geološke karte ter interpretacijo geološke zgradbe na trodimenzionalnem blokdiagramu in v profilu. Vsa poglavja so podana kratko in jedrnato. Ob koncu vsakega poglavja so vaje, ki naj pomagajo študentom preveriti in utrditi pridobljeno znanje.

Prvo poglavje obravnava topografske osnove. Posebno podpoglavje je namenjeno topografskim kartam merila 1 : 25 000, predstavitvi reliefa in izdelavi profilov iz topografskih kart. V drugem poglavju so navedeni glavni geološki

podatki, ki jih vsebujejo geološke karte — vrsta, starost in lega kamenin. Glede na to definirajo avtorji litološke, stratigrafske in tektonske karte. Geološka karta pa združuje vse tri bistvene podatke. Podpoglavje, ki obravnava geološke specialke 1 : 25 000, podaja oznake geoloških kart Zvezne republike Nemčije in mednarodno barvno skalo za starost kamenin. Tretje poglavje prikaže lego ravnih geoloških ploskev v prostoru — vpad, smer in njihovo določevanje iz kart. V nadaljnjih poglavjih so navedeni primeri lege posameznih strukturnih elementov od najbolj enostavnih do sestavljenih in kompliciranih ter primer, ko hkrati nastopa več elementov. Tako razlaga četrto poglavje lego vodoravnih, poševnih in prevrnjenih plasti, peto poglavje posamezne tipe gub in njihove projekcije v reliefu, v šestem poglavju pa so najprej prikazani enostavni primeri prelomne tektonike (gravitacijski in reverzni prelomi, zmiki, jarki in horsti, stopničasti prelomi), nato pa različne kombinacije prelomne tektonike in gub. Posebno poglavje je namenjeno konkordanci in diskordanci; sem štejejo plastno diskordanco, masive vulkanitov in plutonov. Zanimiv je primer interpretacije časovnega zaporedja geoloških dogajanj na izbranem blokdiagramu.

Pregledu literature je dodan seznam devetih geoloških deželnih uradov, ki bodo izdajali geološke specialke 1 : 25 000 za ozemlje Zvezne republike Nemčije. V dodatku je pet kart, ki so jih avtorji namenili za vaje. Na koncu knjižice je stvarno kazalo, ki vsebuje 86 gesel.

Vrednost knjižice je v številnih slikah, geoloških kartah, profilih in tro-dimenzionalnih predstavitev geološke zgradbe. Avtorji so smotrno izbrali primere od najbolj enostavne do bolj komplicirane geološke zgradbe. Vse slikovno gradivo je kratko in jedrnato pojasnjeno v tekstu. Za utrditev znanja so postavljene ustrezne naloge. Knjižica predstavlja dobrodošel učni pripomoček našim študentom.

Uroš Premru

Günter Strübel: **Mineralogie.** Grundlagen und Methoden. Eine Einführung für Geowissenschaftler, Chemiker, Physiker, Berg- und Hüttenleute.

Založba: Ferdinand Enke Verlag, 1977, Stuttgart. Obseg: VIII + 472 strani, 262 slik in 19 tabel. Velikost 12 × 19 cm. Vezano v mehko plastiko 24,80 DM.

Kot avtor že v podnaslovu pove, je knjiga prvenstveno namenjena geologom, kemikom, fizikom, rudarjem in metalurgom, obravnava pa osnove mineralogije in metode mineraloških raziskav.

Uvodoma nas avtor najprej seznani z osnovnimi pojmi, kaj je mineralogija, katere so njene sorodne vede, kaj predstavljajo kristali, minerali, rude in kamenine. Sledi obširno poglavje o geometrijskih lastnostih kristalov in njihove notranje zgradbe. Avtor obrazloži več metod rentgenskih preiskav kristalne snovi, kakor tudi uporabo rentgenskih žarkov za določanje različnih mineralnih faz in za kvantitativno kemično analizo. Tudi zakonu o fazah in njegovem pomenu za mineralogijo je posvečeno obširno poglavje.

V zvezi s fizikalnimi lastnostmi obravnava avtor trdoto, razkolnost in deformacijo mineralov, pa tudi njihove termične, električne in magnetne lastnosti. Obširno sta obravnavana kristalna optika in delo s polarizacijskim mikro-